

Henkilöstö- ja hallintopolitiikkaosasto
Neuvotteleva virkamies Anna Kaarina Piepponen

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

Kokous Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta 22.3.2017

HE 15/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi henkilöstön siirtyminen maakuntien palvelukseen liikkeen luovutukseksi. Kyseessä on suurin Suomessa koskaan toteutettu henkilöstön siirtyminen työnantajalta toiselle. Työllisistä lähes 10 %:n työnantaja vaihtuu 1.1.2019. Tällaisen mittakaavan vuoksi on perusteltua, että pyritään välttämään kaikki epäselvyydet siirtotilanteessa. Liikkeen luovutuksesta erikseen säätäminen edesauttaa tätä, kuin ei ole tarvetta jokaisen siirron yhteydessä erikseen pohtia täyttyvätkö liikkeen luovutuksen kriteerit. Liikkeen luovutuksesta erikseen säätämällä on pyritty huolehtimaan siirtojen ennakoitavuudesta sekä palvelutuotannon keskeytymättömyydestä.

Suurin haaste voi toimeenpanon osalta on nk. välillisessä henkilöstössä, joka ei suoranaisesti tee sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen töitä, mutta on tarpeen ao tehtävien hoitamiseen. Nämä välilliset palvelut on voitu järjestää kunnissa ja kuntayhtymissä hyvin eri tavoin, jolloin lain tasolla on mahdotonta yksityiskohtaisesti säätää menettelyä jokaiseen tapaukseen. Nyt on päädytty esittämään, että tukipalvelutehtävissä työskentelevä siirtyy maakuntaan tai maakunnan valtakunnalliseen palvelukeskukseen, jos hänen tehtävistään yli puolet kohdistuu siirrettäviin palveluihin. Erilaisia tukipalvelutehtäviä hoitavien henkilöiden kartoittaminen on vaativa työ, johon toimeenpanovaiheessa on varauduttava mahdollisimman hyvin.

Ennakoitavuuden ja jatkuvuuden varmistamiseksi ehdotetaan kunnallisen palvelussuhdelainsäädännön soveltamisalaa laajennettavaksi koskemaan myös maakuntia. Aikatauluisista on ymmärrettävää, ettei ryhdytty laajaan eri lakien uudistamiseen, vaan tyydytään nykyllä lainsäädännöllä (kunnallisesta viranhaltijasta annettu laki, kunnallisista työehtosopimuksista annettu laki, kunnallinen virkaehtosopimuslaki ja työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta annettu laki) soveltamisalan laajentamiseen.

Ainoana selkeästi uutena asiana ehdotetaan säädettäväksi mahdollisuudesta sopia sopimuksella määräajasta, jonka aikana ehdollisesti rajoitetaan viranhaltijan oikeutta siirtyä toisiin tehtäviin (nk karenssisopimus). Tämä mahdollisuus on jo olemassa valtion virkamieslaissa. Lisäys kunta- ja maakuntapuolelle on kannatettava, koska tällöin kaikkiin viranhaltijoihin sovellettaisiin käytännössä samantyyppistä sääntelyä, joka on katsottu tarpeelliseksi.

On myös tarkoituksenmukaista, että nykyisin kuntien työnantajaedunvalvonnasta vastaava KT Kuntatyönantajat muutetaan uudeksi työnantajayhteisöksi Kunta- ja maakuntatyönantajat KT:ksi tässä samassa yhteydessä.

KEVAsta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maakunnat sekä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT olisivat suoraan lain perusteella KEVAN jäsenyhteisöjä. Tämä ehdotus tukee tavoitetta, että henkilöstön asema maakuntauudistuksessa muuttuisi mahdollisimman vähän. Erikseen esitetään vielä turvattavaksi maakuntien omistamiin tai määräysvallassa oleviin yhtiöihin siirtyvien henkilöiden eläkkeet. Tämä on linjassa sen kanssa, miten on toimittu valtion yhtiöittämistapauksissa ja kunnissa silloin, kun on ollut yhtiöittämisvelvoite.

Yhteenvetona voidaan todeta, että esitys kokonaisuudessaan pyrkii ottamaan kaikki henkilöstön siirtoihin mahdollisesti vaikuttavat eri tekijät huomioon. Tavoitteena on suuren henkilöstömäärän ennakoitavissa oleva ja rauhallinen siirtyminen maakuntiin. On kuitenkin todettava, että asiasta säädetään melko yleisellä tasolla. Suuri merkitys tulee olemaan huolellisella toimeenpanolla, jonka taso voi vaihdella, koska organisaatioita, joita siirrot koskevat, on paljon. Myös väliaikaishallinnon resurssit vaikuttavat siihen, kuinka huolellisesti siirrot ja niihin liittyvät YT-menettelyt hoidetaan.